

الهیات محیط زیست

دکتر سیدمصطفی محقق داماد

رئیس گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم

علی رغم آن که هشدار نسبت به رعایت سلامت و صیانت محیط زیست طبیعی، در تاریخ ادیان الهی یکی از اصلی‌ترین تعلیمات را تشکیل داده و به عقیده مؤمنین، خداوند در آغاز خلقت با بشر بر این امر عهد بسته که منزلگاه جدید او یعنی زمین را که به خاطر آن از بهشت دست شسته و کاملاً سالم و به دور از فساد به شکل امانت به او سپرده می‌شود به فساد و تباهی نکشانند و در این امانت خیانت نورزد، و نسبت به توالی فاسدهی عدم رعایت این دستور تذکارات لازم داده شده و عواقب شوم آن تبیین گشته است، حقیقت این است که توجه بشریت نسبت به این امر و بلای خانمانسوزی که بر سر او وارد آمده، امری کاملاً جدید می‌باشد، و بحران محیط زیست طبیعی، مشکل اصلی و دغدغه خاطر بشریت امروز را تشکیل می‌دهد. مواجهه خشن و بی‌رحمانه با طبیعت در قرون اخیر ناشی از انگیزه توسعه‌طلبی، بهره‌وری بی‌رویه از منابع اولیه، آلوده شدن دریاها در اثر پدیده تلخ نشت نفتها، سوختن جنگلها، گرم شدن آب و هوای کره زمین و یا نازک شدن لایه اوزون، سرانجام او را از خواب غفلت بیدار کرده است. ناله معصومانه پرندگان رو به زوال در اثر شکار مترفانه و انقراض درختان جنگلی و خاموشی نفس مرغان هوایی و مرگ و میر ماهیان زیبا و نهنگ‌های دریایی با نقش‌های رنگارنگ، چشم و گوش آدمیان را دچار چنان خلثی ساخته که به این امر مهم اهتمام نماید و دل سنگ او را به حرکت درآورد و به پی‌آمدهای این حیات نامعقول و سرانجام این زندگی سلطه جویانه و انحصارگرانه‌ای که گوئی هیچ مخلوق دیگری روی کره خاکی حائز اهمیت نیست توجه کند و برای حل آن اندیشه نماید.

قرون متمادی بر تاریخ زندگی بشر گذشت، و صدای فرستادگان الهی و پیشوایان